

[Morten Lange.]

at betegne landbrugsordningen som en støtteordning.

Det er i det hele taget et problem, som vi kommer tilbage til gang på gang. Vi må have lavet en ordning, der får dynamikken frem i landbrugets udvikling. Det kunne vi få ved en fornuftig hjemmemarkedsordning, nu har vi bare fået en konsolideringsordning. En fornuftig ordning kunne vi få ved virkelig at gå hele spørgsmålet igennem: hvad skal der dyrkes? Er det rimeligt at støtte kornavlens? Skal man have det ene eller det andet? Hvorfor blot bevare den indstilling, at man sidder og regner ud: hvad er forrentningsprocenten? Hvor meget skal vi regne den samlede støtte ud til? Kan man få et hæderligt tal frem, har man fred et stykke tid; så har man måske fred 1 år eller måske kun $\frac{1}{2}$ år. Vi synes, det var gavnligt og rimeligt, om man havde lavet en ordning, en plan, som det virkelig var værd at arbejde for over længere sigt.

Kirkegaard: Ligesom den højtærede landbrugsminister blev jeg noget overrasket over, at det ærede medlem hr. Anders Andersen betegnede mig som både letsindig og letfærdig — og letfærdig, det er vistnok meget værre end letsindig — fordi jeg nævnedes et par tal om landbrugets formueforhold. I ganske særlig grad blev jeg forbavset, når det ærede medlem måtte indrømme med det samme, at mine tal var rigtige. Så må jeg sige, at det hele overrasker mig noget.

I samme åndedræt nævnte det ærede medlem hr. Anders Andersen, at det var papirkroner, det drejede sig om. Jeg ved meget vel, at der er en del mennesker, som har den opfattelse, at hvis en ejendom stiger i pris, så er det papirkroner, det drejer sig om. Nu ved vi alle, at vor krone vejer mindre og mindre, men jeg kommer dog til at stille det ærede medlem hr. Anders Andersen det spørgsmål, om de kroner, en landmand får for sin ejendom, ikke er lige så meget værd som dem, en tjenestemand får i løn. Det vil jeg gerne bede det ærede medlem give mig svar på.

Så har jeg et enkelt problem mere, som jeg gerne vil nævne, og som jeg mener er af afgørende betydning, men det hører mere ind under landbrugets langtidsp-

blemer. Jeg mener i øvrigt ligesom det ærede medlem hr. H. C. Toft, at det er ret værdifuldt, at vi drøfter dem jævnsides med de foranstaltninger, som nu gælder for et enkelt år. Jeg mener i øvrigt, at det er langtidsp problemerne, der er de vigtigste i diskussionen om landbrugets mange og vanskelige problemer. For at kunne forstå landbrugets stilling, for at kunne tage stilling til de reformer, som skal gennemføres, er det nødvendigt at forstå landbrugets stilling sådan, som den er netop i dette øjeblik. Forholdet er jo det, at når en landejendom skal sælges, så er der altid, i hvert fald endnu, en køber, der er villig til at give, skal vi sige 50 pct. mere, end ejendommen er værd, mere, end den kan forrente i den stand, den er i. Hvis en ung mand køber en ejendom, så må han betale ikke det, den er værd, men det, som sælgeren tror den kan være værd i en dygtig mands besiddelse. Sådan omtrent går det til. Hvor man handler med landbrugsejendomme, kapitaliserer man de seneste års fremskridt sammen med de fremskridt, man venter i de nærmest kommende år. Sælgeren tager fortjenesten, og køberen står tilbage med forpligtelsen til at betale i øjeblikket meget høje renter, store afdrag o.s.v. Efter min opfattelse bliver enhver ung landmand forpligtet til at betale ydelser, som kun de alledygtigste er i stand til at klare på en rimelig måde. Jeg mener ikke at have uret, når jeg hævder, at vi forpligter de unge landmænd, dem, som skal afløse den nuværende generation, for hårdt. Bare et lille tilbageslag i konjunkturerne, og de unge landmænd får betydelige vanskeligheder, medens vi ældre, der har haft gården i måske 20-30 år, klarer os tåleligt, og gjorde vi ikke det, var vi ganske simpelt for ringe.

Sådan som jeg beskriver det her, købte vi ejendomme for 25 år siden, og sådan handles der også i dag under vilkår, som vi alle sammen ved ikke kan klares med den indsats, som en ung landmand kan yde på en 8 timers arbejdsdag, aldeles ikke, der må 2 eller 4 timer til. Sådan som vi handler her, gør vi det ganske frivilligt på et område, hvor der ingen prisaftaler er, ingen monopoldannelser er, men komplet frie prisdannelser.

Hvis der i det system er noget, der virker